

Kako povesti narod

Karizma vodstva u Bibliji

**Tribina Hrvatskoga katoličkoga društva
prosvjetnih djelatnika
19.11.2015.**

**p. Niko Bilić, SJ
amdg.eu**

Svjetlo Božje riječi

- **Povjereno blago, aktualna, realistična Biblija**
 - **Smjernica, smirenje**
 - **Važno vrijeme**
 - **Vukovar veća žrtva**
 - **Bog je važan, nemar nije tolerancija**
 - **Nije svejedno što vjerujemo**
 - **Mojsije mudro s narodom, Mirjam prepoznaje spas naroda, priključuje se i poziva**
 - **Gideon junački krenuo, zatajio**
 - **Nehemija izvrstan političar**
 - **Gospodin – Dobri Pastir**
-

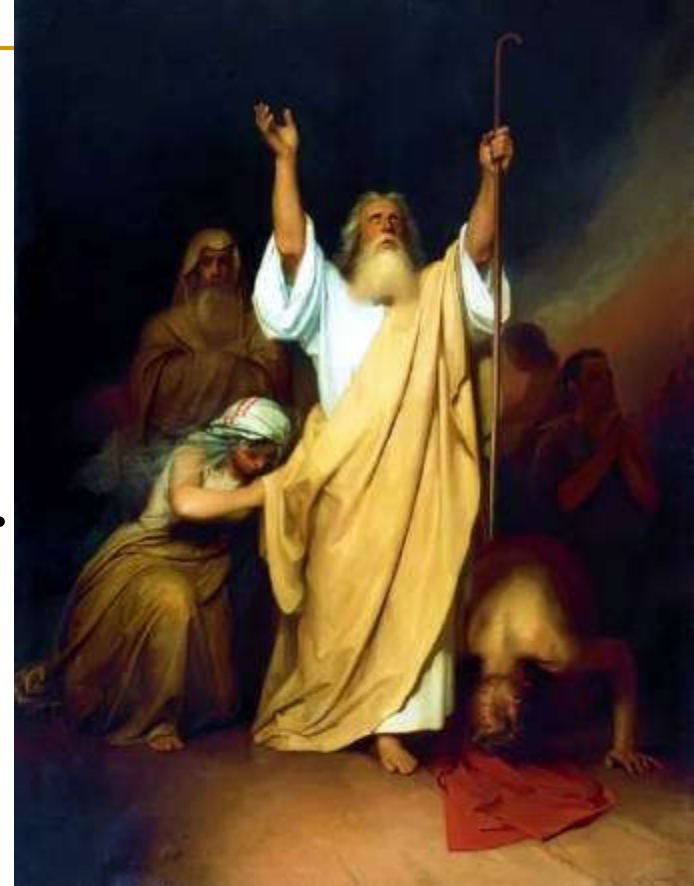
Mojsije pred morem

- S pastirskim osjećajem
- Bog ga poziva
- *Vjera* u Boga i Mojsija
 - “Ako mi ne vjeruju?” (4,1)
- Razumljivo stanje u Izl **14,10**:
- Velik strah (ירא), krik (צעק)
- Izopačenje u napad (11s)
 - Egipat nema grobnih mjesta?
Uzeo si nas da umremo u pustinji (11)
 - Bolje robovati (12)

Mudar voditelj

- Mojsijev postupak u Izl 14,13:
 - “Ne bojte se!” (ירא)
 - – korijen problema iz v10 (ירא)
 - ⇔ protunapad, povlačenje, obrana.
 - → “pobojali se (ירא) יהוה” (31)
- יִשַׁע *jaša* ‘spasiti – usred voda’
 - Mojsijevo iskustvo u Izl 2
 - “Gledajte *spasenje!*” (14,13)
 - יהוה je *spasio* Izraela (v30)
 - “Postao mi je *spasenje*” (15,2)
- “Što *višeš* (צַעֲקָה HB, LXX, Vg i Šarić) k meni!” (14,15)
 - Mojsije Bogu (usp. narod u 14,10)

Proročica Mirjam

- ❑ uz središnji događaj u **Izl 14**
- ❑ Prijelaz = slika Izlaska, Otkupljenja
- “Slavom se proslavio...”, “zaista se uzvisio” (15,21 usp. 1b)
 - ❑ Prepoznaje silno djelo
 - ❑ Odgovor, pripjev (ענה *‘anâ* “odgovoriti”)
 - ❑ Priključuje se
- predvodnička uloga u **Izl 15,20?**
 - ❑ Sve se pridružuju – dosl. “za njom” (v20)
- novo značenje: “pjevati” u **v1.21**
 - ❑ nalog zajednici “pjevajte” (v21)

Gideon – junak od Boga pozvan

- Uvod (Suci 6,1-10):
 - “uništavaju urod, ne ostavljaju ništa”
 - Midjan, Amalek, Istočnjaci
 - 7 godina
 - → v1-6 međunarodno gospodarsko izrabljivanje, potpuno
- teološki razlozi –
 - Prorok: “niste slušali moj glas” (v10)

- ključna riječ: יָשַׁע *jaša'* 8x 6,14s.31.36s; 7,2.7; 8,22
- “spasiti, pomoći u nevolji”

Početak s Bogom

- Prva zadaća (6,25)
 - podići pravi žrtvenik, očev oltar Baalu (6,25)
- odjeven Duhom **לְבָשׁ לָבָשׁ** (6,34)
 - Gideon okuplja rod (v34)
 - pleme, i druga tri plemena (v35)
 - → javno, protiv vanjske nevolje
- ukupno 6 susreta s Bogom
 - Gideon provjerava u 6,17:
 - Ako sam našao milost, daj mi znak (6,17)
 - Ako zaista hoćeš mojom rukom spasiti (6,36)
- ukupno 6 Božjih znakova
 - i kod posljednjeg priznaje Božju moć (7,15)

Gideonov pad

- **Idolopoklonstvo (8,27b)**
 - Sav Izrael za njim u nevjeru
 - יהוה vama (v23), meni zlato (24-26)
 - Gideonov sin ubija braću (9,5)
 - Zašto loš završetak?
- **Prešao granicu (8,4) ⇔ spasiti Izrael (6,14)**
- **Osveta nad Sukotom i Penuelom (8,15-17)**
- **Tjera sina na ubijanje (8,20)**
- **U čemu je problem?**
- **Od sredine c7 prestaje komunikacija s Bogom**

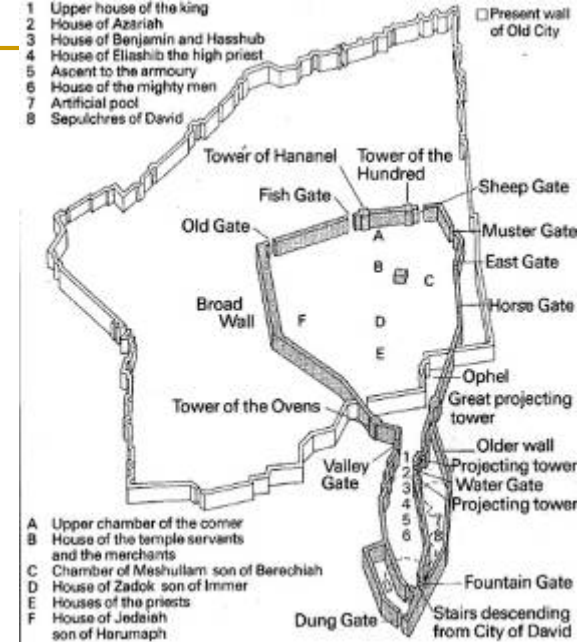
Nehemija obnovitelj

- Peharnik na perzijskom dvoru
 - Zbog velike nevolje Ostatka (1,5-11)
 - Prije odgovora kralju (2,4)
- Moli
- Uspješna molba kralju:
- Pošalji me (2,5), poslao me (v6)
- + kraljevska punomoć:
 - Prijelaz granice (v7),
 - Drvna građa (v8)
- Za koga? פחה (2,7)
 - Upravitelji (2,7.9)
 - Nehemija u 5,14: plaću daje za prehranu radnika

Gradnja

- Najprije sam upoznao (Neh 2)
- Razrađuje plan, u skrovitosti
- Nehemija okuplja (Neh 3):
 - Jerihon (2), Tekoa (5.27), Gibeon (7), Mispa (7.15.19)
- Službe (c3):
 - Svećenici (1.22), leviti (17), zlatar (8.31), “farmaceut” (8), knez (šar 3,9.12.14-19)
- Sve obitelji
- “Gradimo” (1. mn – Neh 3,33.38)
- “Držao sam se posla” (5,16) → sam radi

Neprijatelji obnove

- Rukanje (Neh 3,34):
 - Jadni (v34) nemoćni (Š.)
- Tobija (v35, Vg. 4,3) – snaga zidova?
 - Lisica jača
- Nehemijina reakcija (v36/4,4):
 - *šema* ‘ “Čuj, Bože naš”
- Dobar plod: Zidovi do pola (v38)
- Druga faza napada:
 - Sanbalat, Tobija, Arapi 4,1 (Vg. 4,7 v. 2,19: Sanbalat, Tobija, Gešem)
 - Amonci (4,1 uz Tobiju), + Ašdod (stara Filisteja)
- Boj – napad u 4,2 (Vg. 4,8)
 - Do sada čuli (2,10.19; 3,33) i rugali se (2,19; 3,33)

Jeruzalem 1687.

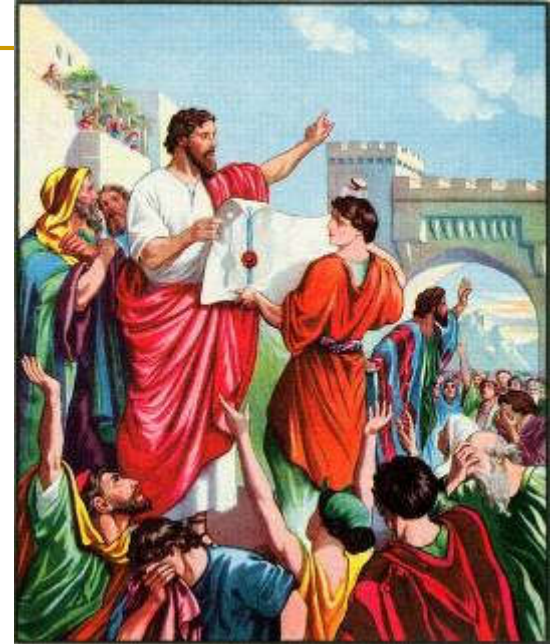
Opasna unutarnja kriza

- Zajednička molitva (4,3 Vg. 4,9)
- Straža danju i noću
- **Ipak: Narod rezigniran (4,4)?**
 - Istrošeni,
 - previše posla,
 - cilj nedostižan
- **Neprijateljska “infiltracija” (v5):**
 - “Uvući ćemo se među njih” (v5)
 - Kajinovske namjere (הרג *harag*)
- **“Vidio sam kako se boje” (4,8):**
 - Uvid u duševno stanje

Nehemijin odgovor

- ❑ “nećemo sagraditi” (4,4) – narod
- ❑ “uvući ćemo se među njih” (4,5) – neprijatelji
- **Mudro sluša obje strane**
- **Drugi motivacijski govor (4,8 usp. 2,17):**
 - ❑ Prepoznaje emociju: Ne bojte se!
 - ❑ Usmjerava intelekt (זכר – pamtiti):
respektabilan Gospodin (usp. 1,5)
 - ❑ Cilj: obitelj i kuća
- **Kakav uspjeh u v9?**
 - ❑ Razotkrivena “infiltracija”
 - ❑ Protivnici htjeli zaustaviti posao (v2)
⇔ Bog zaustavio njihov plan (v9)
- **= Molitva iz 4,3 se (ipak) isplatila, graditelji-branitelji dovršavaju obnovu**

“Moji pastiri” i “moje ovce” u Ez 34

- **Pastiri samima sebi (2.10)**
 - Nema pastira (8)
- **Izravan dijalog: jedete, odijevate se, koljete (3)**
 - Slaba, bolesna, ranjena, zalutala, izgubljena (= propala) ovca
 - Pastiri zanemarili (4)
 - ⇔ Gospodin se brine (16)
- **Spasiti iz usta pastira (10), iz raspršenosti (12)**
- **Sudac ovcima (17.20.22)**
 - Nogama gaze pašu i prljaju vodu (18)
 - Raspršene jer su izgurane i izbodene
 - Ja ću pasti svoje ovce po Pravu (15) – živa osoba ostvaruje

